

Vrijwilliger of werknemer, sportorganisaties let op!

Veel sportorganisaties maken gebruik van vrijwilligers. Deze vrijwilligers zijn veelal zelfs onmisbaar voor sportorganisaties. Maar wanneer is iemand nu eigenlijk vrijwilliger en wanneer is er sprake van een werknemer? Hieronder zal worden ingegaan op de diverse aspecten die hierbij een rol spelen en waar een sportorganisatie in dat kader zoal op moet letten.

Of sprake is van een arbeidsovereenkomst – en dus van de relatie werkgever/werknemer – is afhankelijk van de feitelijke situatie. De definitie van het begrip 'arbeidsovereenkomst' is te vinden in de wet (artikel 7:610 BW). Voor de kwalificatie 'arbeidsovereenkomst' moet zijn voldaan aan de volgende elementen:

- het verrichten van arbeid;
- gedurende zekere tijd;
- waarvoor een werknemer loon ontvangt;
- in dienst van een ander (gezagsverhouding).

Als aan een van deze elementen niet is voldaan, is er géén sprake van een arbeidsovereenkomst. Het element 'gedurende zekere tijd' speelt vrijwel geen zelfstandige rol. We zullen daar in dit artikel dan ook niet verder op ingaan.

Arbeid

Bij zowel werknemers als vrijwilligers zal sprake zijn van arbeid. In beide gevallen moeten namelijk (overeengekomen) taken worden uitgevoerd. Daarnaast dient een werknemer de arbeid persoonlijk te verrichten en mag een werknemer zich niet zonder toestemming van de werkgever laten vervangen. Als een werknemer zich zonder meer mag laten vervangen, is geen sprake van een arbeidsovereenkomst.

Loon

Het loon van de werknemer is de overeengekomen tegenprestatie voor het verrichten van arbeid. Een vrijwilliger ontvangt geen loon. Sportorganisaties kunnen vrijwilligers wel een vrijwilligersvergoeding betalen. Zij kunnen daarbij gebruik maken van de zogenaamde vrijwilligersregeling. De vrijwilligersvergoeding is vrijgesteld van belasting- en premieheffingen, waardoor de vrijwilligersvergoeding door vrijwilligers niet hoeft te worden opgegeven aan de Belasting-

dienst en sportorganisaties geen loonheffingen verschuldigd zijn over de vrijwilligersvergoeding. Een sportorganisatie kan:

- 1) vergoedingen betalen op declaratiebasis (waarbij alleen werkelijk gemaakte kosten als gevolg van vrijwilligerswerkzaamheden worden vergoed) of
- 2) een vergoeding betalen zonder declaraties, waarbij er een tegemoetkoming wordt betaald voor de inzet en/of kosten die de vrijwilliger maakt als gevolg van de vrijwilligerswerkzaamheden.

Aan de tweede mogelijkheid zijn diverse voorwaarden verbonden. Deze voorwaarden zijn te vinden op de site van de Belastingdienst. Eén van de voorwaarden is dat de vrijwilligersvergoeding per jaar niet meer dan EUR 1.500 mag bedragen. De onder 1) genoemde vergoeding kan niet worden beschouwd als loon in de zin van artikel 7:610 BW. Als een onkostenvergoeding wordt betaald die hoger is dan de reëel gemaakte kosten (zoals bijvoorbeeld reiskosten), kan voor het meerdere deel wel worden gesproken van loon in de zin van artikel 7:610 BW. Dit zou bij de vergoeding onder 2) aan de orde kunnen zijn.

Gezagsverhouding

Om te kunnen spreken van een gezagsverhouding moet sprake zijn van zeggenschap van de werkgever over de werknemer. Dit houdt in dat de werkgever instructies moet kunnen geven aan de werknemer. Ook bij vrijwilligers zal een sportorganisatie een zekere mate van zeggenschap uitoefenen en instructies geven. Toch zou kunnen worden gesteld dat het gezagselement ontbreekt als de vrijwilliger niet verplicht is om gehoor te geven aan een oproep en het werk te allen tijde mag beëindigen. In dat geval zou dan dus geen gezagsverhouding aanwezig zijn.

